

OBSAH

I. Úvod	3
II. Rozdělení stavebních hmot	5
1. Výrobky báňského, energetického a chemického průmyslu	5
2. Výrobky hutí — válcoven oceli	6
3. Ocelové výrobky kováren, lisoven, výhybkáren, tažiren, šroubáren, drátoven, řetězáren — výrobky sléváren (mimo neželezné kovy)	6
4. Výroba neželezných (barevných) kovů	7
5. Kovovýroba	7
6. Keramika	7
7. Výrobky průmyslu papírenského, lesnického, dřevařského, textilního, kožedělného a gumárenského a výrobky jiných odvětví	8
III. Hospodaření stavebními hmotami	11
1. Všeobecné úvahy	11
2. Plánování hmotného zásobování	11
3. Opatřování a přejímání stavebních hmot a zboží	12
4. Uskladnění stavebních hmot a zboží	13
5. Ztrátné	14
IV. Skladová evidenční služba	18
V. Druhy hmot	25
A. Dřevo	25
1. Vlastnosti a použití dřeva	25
2. Rozdělení dřeva	28
3. Rozdělení dřeva podle tvarů a rozměrů	30
B. Stavební kovy	44
1. Železo	44
2. Výrobky válcoven oceli	45
3. Ocel betonářská	53
4. Trubky a spojovací materiál pro trubkové lešení	65
5. Ocelové výrobky kováren, lisoven, výhybkáren, tažiren, šroubáren, drátoven, řetězáren a sléváren mimo neželezné kovy	66
a) Ocelové výrobky kováren, lisoven, výhybkáren a tažiren	66
b) Ocelové výrobky drátoven	66
c) Výrobky šroubáren	68
d) Výrobky sléváren	69
6. Neželezné (barevné) kovy	73
C. Přírodní kámen	81
1. Vznik hornin	81
2. Nerosty, tvořící horniny	82
3. Přehled hornin	84
a) Vyvřelé hlubinné	84
b) Výlevné horniny starší	85
c) Výlevné horniny mladší	85
d) Horniny usazené (sedimenty)	86
e) Horniny přeměněné (metamorfované)	87

4. Nejdůležitější vlastnosti hornin	88
5. Těžení kamene	89
6. Lomařské a kamenické výrobky	89
a) Lomový kámen	89
b) Štěrka a drti	89
c) Dlažební kámen	90
d) Silniční obrubníky	91
e) Obruby chodníků	92
f) Kopáky a haklíky	93
g) Kvádry mostní a tunelové	93
h) Bloky pro kamenické práce	93
j) Schody z přírodního kamene	96
k) Mezníky, patníky a hraniční kameny	96
D. Cihlářské výrobky	102
1. Výroba	102
2. Cihly pálené	103
3. Tašky pálené	107
4. Pálené trativodky	108
5. Cihlářské dlaždice a obkládačky	108
6. Stropnice	108
E. Žárovzdorné zboží	109
1. Dinasové čili silikové výrobky	109
2. Šamotové zboží	110
F. Cementy a cementové výrobky	110
1. Portlandský cement	110
2. Vysokohodnotný cement	113
3. Železoportlandský cement	115
4. Vysokopeční cement	115
5. Hlinitanový cement	116
6. Ferrocement	116
7. Struskosádrový cement	117
8. Barevné cementy	117
9. Rozdělení cementů podle jakostních tříd	117
10. Použití cementů	119
11. Beton	119
12. Kamenné součásti betonu	120
13. Voda do betonu	122
14. Vlastnosti betonu	122
15. Zpracování betonu	124
16. Přehled cementových výrobků a jejich vah	124
a) Sloupové, pilířové a věncové tvárnice, okna a rámečky	124
b) Překlady	125
c) Střešní konstrukce a jejich části	126
d) Schodišťové stupně	128
e) Skořepiny a mostní nosníky z předpjatého betonu	129
f) Skruže a dílce pro studny a žumpy	129
g) Betonové a železobetonové trouby	130
h) Dlaždice	132
i) Kabelové tvárnice a betonové výrobky pro komunikace	132
k) Dřevocementové desky	133
l) Osínkocementové výrobky	133
m) Struskocementové tvárnice a příčkovky a dřevocementové tvárnice	136

G. Vápno a ostatní maltoviny	136
1. Vápno	136
2. Sádra	138
3. Hořečnatá maltovina	139
4. Xylolit	139
H. Stavební sklo	143
I. Pohonné látky a mazadla	143
1. Technické benziny a pohonné látky	143
2. Mazadla	144
3. Vyráběné druhy mazadel a jejich vhodnost k použití	145
J. Paliva	149
1. Dřevo	149
2. Uhlí	149
3. Uskladňování uhlí	150
4. Ostatní paliva	151
5. Výchřevnost 1 kg paliv v kaloriích	152
Literatura	153

Ing. Václav Krůta
STAVEBNÍ HMOTY V PRAXI INŽENÝRSKÝCH STAVEB

Vydání první, vyšlo v listopadu 1953
156 stran, 42 obrázků, 48 tabulek
Vydalo Státní nakladatelství technické literatury, n. p.,
Praha II, Spálená 51
Řada stavební literatury

Jazyková úprava: Magda Zunová
Tiskové korektury: Magda Zunová
Technická redaktorka: Vlasta Kovářová
Obálku navrhl: Ing. Václav Krůta

301 05 85 — 640/53/3/III/I — 1068 — 4°.

Sazba 18. 5. 1953, tisk 4. 11. 1953, 3700 výtisků
4,875 PA, 10,74 AA, 11,14 VA

Papír: text 222, 61 × 86, 70 g, obálka 228, 70 × 100, 170 g
Vytiskly Brněnské knihtiskárny, n. p., závod 1
ze sazby Garmond

Cena 11.40 Kčs